

СХВАЛЕНО

ЗАТВЕРДЖУЮ

педагогічною радою комунального
закладу «Центр позашкільної освіти
«Старт» Харківської міської ради»
30.08.2024, протокол засідання № 04

Директор комунального закладу
«Центр позашкільної освіти «Старт»
Харківської міської ради»

Олена КУРНСВА

«30» серпня 2024

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
комунального закладу
«Центр позашкільної освіти «Старт»
Харківської міської ради»
на 2024/2025 навчальний рік**

ХАРКІВ -2024

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Освітня програма комунального закладу «Центр позашкільної освіти «Старт» Харківської міської ради» (далі – ЦПО «Старт») визначає організацію освітнього процесу у закладі, виходячи з особливостей соціально-економічного розвитку регіону, інтересів здобувачів позашкільної освіти з використанням різних організаційних форм роботи, визначених Положенням про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2001 №433, а також з використанням інших форм, передбачених статутом закладу.

Освітня програма ЦПО «Старт» – це єдиний комплекс компонентів, спрямованих і організованих закладом для досягнення вихованцями, учнями, слухачами (далі – здобувачами позашкільної освіти) результатів навчання (набуття компетентностей).

Мова навчання в закладі – українська.

1.2. Освітня програма ЦПО «Старт» розроблена на основі Типової освітньої програми для закладів позашкільної освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 05.01.2021 №17, за напрямками організації освітнього процесу закладу з урахуванням особливостей соціально-економічного розвитку регіону, інтересів здобувачів позашкільної освіти та містить перелік освітніх компонентів.

1.3. Метою освітнього процесу у закладі є розвиток здібностей дітей і молоді у сфері освіти, науки, культури, фізичної культури і спорту, технічної та іншої творчості, здобуття ними первинних професійних знань, вмінь і навичок, необхідних для їх соціалізації, подальшої самореалізації й професійної діяльності.

1.4. Основними завданнями освітнього процесу є:

- посилення національно-патріотичного виховання, формування громадянської позиції, просвіти з питань особистої безпеки здобувачів позашкільної освіти в умовах війни;

- виховання у здобувачів позашкільної освіти патріотизму, любові до України, готовності стати на її захист, поваги до національних цінностей українського народу, а також інших націй і народів;

- вільний розвиток особистості та формування її соціально-громадського досвіду;

- виховання у здобувачів позашкільної освіти поваги до Конституції України, прав і свобод людини та громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії;

- виховання у здобувачів позашкільної освіти шанобливого ставлення до родини та людей похилого віку;

- створення умов для творчого, інтелектуального, духовного і фізичного розвитку здобувачів позашкільної освіти;

- набуття здобувачами позашкільної освіти первинних професійних навичок і вмінь, необхідних для їхньої соціалізації, подальшої самореалізації або професійної діяльності;

- формування у здобувачів позашкільної освіти свідомого й відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, навичок безпечної поведінки;

- задоволення потреб здобувачів позашкільної освіти у професійному самовизначенні й творчій самореалізації;

- пошук, розвиток та підтримка здібних, обдарованих і талановитих здобувачів позашкільної освіти;

- вдосконалення фізичного розвитку здобувачів позашкільної освіти;

- організація дозвілля здобувачів позашкільної освіти, пошук його нових форм; профілактика бездоглядності, правопорушень;

- виховання в учасників освітнього процесу свідомого ставлення до власної безпеки та безпеки оточуючих;

- формування здорового способу життя здобувачів позашкільної освіти;

- здійснення інформаційно-методичної та організаційно-масової роботи.

1.5. Головні принципи освітнього процесу у закладі:

- *гуманізація*, що визначає пріоритети завдань творчої самореалізації особистості, її виховання, створення умов для вияву обдарованості і талантів здобувачів освіти, формування гуманної особистості;

- *єдність загальнолюдських і національних цінностей*, що забезпечує у змісті освітнього процесу органічний зв'язок і духовну єдність української національної культури з культурою народів світу; розвиток культури всіх національних меншин, що проживають на території міста; сприяє усвідомленню пріоритетності загальнолюдських цінностей над груповими; визначає позашкільну освіту як важливий засіб національного розвитку й гармонізації національних і міжнаціональних відносин;

- *демократизація*, що передбачає автономію закладу у вирішенні основних питань змісту його діяльності, розвитку різноманітних форм співробітництва та партнерства всіх учасників освітнього процесу;

- *науковість і системність*, що полягає в забезпеченні оптимальних умов для інтегруючої функції освітніх процесів в умовах досягнення основної мети позашкільної освіти;

- *безперервність, наступність та інтеграція*, що забезпечує єдність всіх ланок освіти, об'єднання зусиль закладу з іншими закладами та організаціями; цілісність і наступність позашкільної освіти, спрямованої на поглиблення та конкретизацію освітнього процесу; набуття освіти упродовж всього життя, за умови наступності та концентричності;

- *багатоукладність і варіативність*, що передбачає можливість широкого вибору змісту, форми і засобів позашкільної освіти, альтернативність у задоволенні духовних запитів здобувачів позашкільної освіти, їх пізнавальних та інтелектуальних можливостей та інтересів, запровадження поліваріантності навчальних програм, поглиблення і розширення їх практичної сприйнятливості, референції та індивідуалізованого освітнього процесу;

- *добровільність і доступність*, що передбачає право вибору та доступності в забезпеченні потреб абсолютності у творчій самореалізації, духовному самовдосконаленні, здобутті додаткових знань, умінь та навичок,

підготовки до активної професійної та громадської діяльності;

- *самостійність і активність особистості*, що полягає у забезпеченні психолого-педагогічної атмосфери, яка сприяє виявленню, розвитку і реалізації здобувачами позашкільної освіти пізнавальної самостійності, творчої активності, прояву обдарованості і таланту;

- *практична спрямованість*, що передбачає набуття здобувачами позашкільної освіти певних умінь і навичок, орієнтацію на трудову діяльність у ринкових умовах, їх розширення та розвиток, а також впровадження в життя за умов інтеграції з наукою і виробництвом.

1.6. Зміст освітнього процесу у ЦПО «Старт» включає систему науково-методичних та педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості здобувачів позашкільної освіти за обраними ними видами діяльності.

У відповідності до Статуту закладу, враховуючи потреби населення території обслуговування, їх освітніх прав і запитів, фахову підготовку педагогічних кадрів та можливості матеріально-технічного забезпечення, освітній процес у ЦПО «Старт» в 2024/2025 навчальному році охоплює 7 напрямів позашкільної освіти: художньо-естетичний, туристсько-краєзнавчий, фізкультурно-спортивний, військово-патріотичний, науково-технічний, соціально-реабілітаційний, оздоровчий.

1.7. Управління освітнім процесом здійснює директор, заступники директора з навчально-виховної роботи ЦПО «Старт».

Основним колегіальним органом управління закладу є педагогічна рада. Головою педагогічної ради є директор. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування ЦПО «Старт» є загальні збори (конференція) колективу.

1.8. ЦПО «Старт» на основі освітньої програми складає та затверджує річний план роботи закладу та навчальний план закладу, що конкретизують організацію освітнього процесу на навчальний рік.

1.9. Освітня програма ЦПО «Старт» містить:

- вимоги до здобувачів позашкільної освіти, які можуть розпочати навчання за цією програмою в ЦПО «Старт»;
- перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;
- загальний обсяг навчального навантаження ЦПО «Старт»;
- очікувані результати навчання здобувачів позашкільної освіти.

II. ВИМОГИ ДО ЗДОБУВАЧІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

2.1. Вимоги до здобувачів позашкільної освіти, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою ЦПО «Старт», визначаються рівнем творчого об'єднання, відображаються в навчальних програмах з позашкільної освіти.

2.2. В ЦПО «Старт» гуртки розподіляються за трьома рівнями, кожен з яких є черговим ступенем у процесі засвоєння практичного та теоретичного матеріалу:

- початковий рівень – гуртки, секції, студії та інші творчі об'єднання (в тому числі в них групи), діяльність яких спрямована на загальний розвиток вихованців, учнів і слухачів, виявлення здібностей та обдарувань, прищеплення інтересу до творчої діяльності;

- основний рівень – гуртки, секції, студії, інші творчі об'єднання (в тому числі в них групи), які розвивають інтереси вихованців, учнів і слухачів, дають їм знання, практичні уміння та навички, задовольняють потреби в професійній орієнтації;

- вищий рівень – гуртки, секції, студії, інші творчі об'єднання (в тому числі в них групи), які задовольняють інтереси і потреби здібних, обдарованих і талановитих вихованців, учнів, слухачів у творчій, науково-дослідницькій роботі, профільній і професійній підготовці.

2.3. Здобувачі позашкільної освіти, які виявляють стійкі інтереси та здібності до конкретної творчої діяльності, відразу ж можуть бути зараховані до гуртка, секції, студії або іншого творчого об'єднання основного рівня навчання.

Рівень гуртка (початковий, основний, вищий), а також перелік наочного обладнання, інструментів визначає навчальна програма.

2.4. До закладу зараховуються здобувачі позашкільної освіти віком від 3 до 20 років протягом навчального року (у міру закінчення комплектування груп за їх бажанням і за згодою батьків або осіб, які їх замінюють на безконкурсній основі.

2.5. Для зарахування учнів до спортивних, спортивно-технічних, туристських, хореографічних гуртків, секцій та інших творчих об'єднань претенденти повинні мати належний стан здоров'я, що дозволить набувати відповідні компетентності за навчальними програмами.

2.6. Основні вимоги до здобувачів позашкільної освіти в ЦПО «Старт»:

Напрямок діяльності, назва гуртка	Вік	Рівень підготовленості	Вимоги до здоров'я
військово-патріотичний			
«Школа безпеки»	12-17	не вимагає спеціальної підготовки	Медичний висновок про відсутність протипоказань
фізкультурно-спортивний			
«Середньовічний бій»	7-20 років	не вимагає спеціальної підготовки	Медичний висновок про відсутність протипоказань
«Юний рятувальник»	12-17	не вимагає спеціальної підготовки	Медичний висновок про відсутність протипоказань
туристсько-краєзнавчий			
«Історичне краєзнавство»	12-18 років	не вимагає спеціальної підготовки	Не передбачено

«Спортивний туризм»	11-15 років	не вимагає спеціальної підготовки	Медичний висновок про відсутність протипоказань
«Юні туристи-краєзнавці»	8-14 років	не вимагає спеціальної підготовки	Медичний висновок про відсутність протипоказань
науково-технічний			
«Початкове технічне моделювання»	6-12 років	не вимагає спеціальної підготовки	Не передбачено
«Розвиток математичних здібностей» «Цікава математика»	7-12 років	не вимагає спеціальної підготовки	Не передбачено
«Інформатика та обчислювальна техніка» «Цікава інформатика»	11-20 років	не вимагає спеціальної підготовки	Не передбачено
художньо-естетичний			
«Хореографія»	Від 5 років	не вимагає спеціальної підготовки	Медичний висновок про відсутність протипоказань
«Чарівний світ бісеру»	Від 7 років	не вимагає спеціальної підготовки	Не передбачено
«Образотворче мистецтво»	7-20 років	не вимагає спеціальної підготовки	Не передбачено
«Креативна творчість»	6-12 років	не вимагає спеціальної підготовки	Не передбачено
«Декоративно-ужиткове мистецтво»	9-20 років	не вимагає спеціальної підготовки	Не передбачено
«Студія моди»	11-20 років	не вимагає спеціальної підготовки	Не передбачено
гуманітарний			
«Англійська мова»	6-12 років	не вимагає спеціальної підготовки	Не передбачено
оздоровчий			
«Енергія руху»	6-10 років	не вимагає спеціальної підготовки	Не передбачено
соціально-реабілітаційний			
«Лідерство- запорука успіху»	14-20 років	не вимагає спеціальної підготовки	Не передбачено
«Соціальна успішність»	13-20 років	не вимагає спеціальної підготовки	Не передбачено

III. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

3.1. Освітніми компонентами є навчальні програми за напрямами та профілем позашкільної освіти, інші компоненти для вільного вибору здобувачів позашкільної освіти, сплановані і організовані для досягнення визначених результатів навчання.

Навчальні програми гуртків, секцій та інших творчих об'єднань (далі - навчальна програма з позашкільної освіти) визначають організацію освітнього процесу для досягнення очікуваних результатів навчання.

3.2. Навчальні програми з позашкільної освіти розробляються із врахуванням положень законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту» та відповідно до Положення про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2001 року № 433, Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 серпня 2004 року № 651, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2004 року за № 1036/9635, Типових навчальних планів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 22.07.2008 № 676.

3.3. Освітній процес у ЦПО «Старт» здійснюється за навчальними програмами, схваленими/рекомендованими Міністерством освіти і науки України та навчальними програми, затвердженими Управлінням освіти адміністрації Холодногірського району Харківської міської ради.

3.4. Відповідно до Положення про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2001 №433, середня наповнюваність гуртків, груп, секцій, студій та інших творчих об'єднань становить, як правило, 10-15 вихованців, учнів і слухачів.

Наповнюваність окремих груп гуртків, секцій, студій та інших творчих об'єднань установлюється директором закладу залежно від профілю, навчальних планів, програм та можливостей освітнього, тренувального процесу, рівня майстерності вихованців, учнів і слухачів і становить не більше 25 осіб.

Навчальний рік починається 2 вересня 2024 року і закінчується 31 травня 2025 року. Тривалість навчального року установлюється Міністерством освіти і науки України.

Відповідно до Указів Президента України від 24.02.2022 №64/2022 «Про введення воєнного стану», від 12.08.2022 №573/2022 (зі змінами і доповненнями), з метою збереження життя і здоров'я всіх учасників освітнього процесу, з 02 вересня 2024 року освітній процес у ЦПО «Старт» здійснюється в дистанційному режимі, в синхронному та асинхронному форматі.

Набір та комплектування гуртків, груп та творчих об'єднань здійснюється дистанційно в період з 2 по 15 вересня, який вважається робочим часом керівника гуртка.

Гуртки, секції, інші творчі об'єднання ЦПО «Старт» працюють за розкладом занять, затвердженим директором.

Гурткові заняття організуються за семестровою системою: I семестр – з 2 вересня до 31 грудня 2024 року;

II семестр – з 1 січня до 31 травня 2025 року.

Структура навчального року, тривалість навчального тижня, уроків, занять, відпочинку між ними встановлюється педагогічною радою ЦПО «СТАРТ» у межах часу, передбаченого навчальними програмами.

Тривалість занять визначається навчальними планами та навчальними програмами з урахуванням психофізіологічного розвитку та допустимого навантаження для різних вікових категорій і становить для вихованців:

- віком від 3 до 6 років – 30 хвилин;
- віком від 6 до 7 років – 35 хвилин;
- від 7 років – 45 хвилин.

Перерви між заняттями вважаються робочим часом керівників гуртків, визначаються режимом щоденної роботи закладу та його Статутом.

У період запровадження навчання в дистанційному режимі керівник гуртка самостійно визначає потребу у внесенні змін до календарного планування, розподілу навчального часу на вивчення окремих тем з урахуванням особливостей наряду навчання, рівня підготовки вихованців.

Педагог самостійно обирає платформи для онлайн-взаємодії для проведення навчальних занять в синхронному режимі з урахуванням рекомендацій педагогічної ради закладу, забезпечуючи досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах (Telegram, Viber, Zoom, Google Classroom, онлайніві освітні платформи). Формами роботи в асинхронному режимі можуть бути презентації, майстер-класи, перегляди пізнавальних освітніх матеріалів, розв'язання завдань проєктної, пошукової, дослідницької діяльності тощо.

При плануванні онлайн занять керівниками гуртків враховується тривалість навчальних занять відповідно до вікових категорій здобувачів освіти, які затверджені наказом МОЗ від 01.08.2022 р. №1371.

В умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації іншого характеру безперервна тривалість навчальних занять при організації дистанційного навчання у синхронному форматі не повинна перевищувати для учнів:

- 1-2 класів - 2 навчальних занять по 30 хвилин або 3 - по 20 хвилин;
- 3-4 класів - 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 - по 30 хвилин, або 4 - по 20 хвилин;
- 5-6 класів - 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 - по 35 хвилин, або 4 - по 25 хвилин;
- 7-9 класів - 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 - по 40 хвилин, або 4 - по 30 хвилин, або 5 - по 25 хвилин;
- 10-11 класів - 3 навчальних занять по 45 хвилин або 4 - по 35 хвилин, або 5 - по 30 хвилин, або 6 - по 25 хвилин.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись

та розширюватись у змісті окремих програм гуртків протягом навчального року.

ІV. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

4.1. ЦПО «СТАРТ» при формуванні навчального плану враховує вимоги Законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Положення про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2001 р. № 433, Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 серпня 2004 р. № 651 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2004 р. № 1036/9635, Типових навчальних планів для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 22 липня 2008 р. № 676.

4.2. Загальний обсяг навчального навантаження визначається напрямом позашкільної освіти, рівнем творчого об'єднання, допустимим навантаженням для різних вікових категорій.

Розрахунок годин навчального навантаження на 2024/2025 навчальний рік:

№ п/ п	Назва гуртка	Рівні навчання						Всього	
		початковий		основний		вищий		груп	годин
		груп	годин	груп	годин	груп	годин		
ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНИЙ НАПРЯМ									
1.	«Школа безпеки»	0	0	4	20	0	0	4	20
ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИЙ НАПРЯМ									
2.	«Середньовічний бій»	0	0	2	12	1	6	3	18
3.	«Юний рятувальник»	0	0	3	16	0	0	3	16
ТУРИСТСЬКО-КРАЄЗНАВЧИЙ НАПРЯМ									
4.	«Історичне краєзнавство»	0	0	7	38	0	0	7	38
5.	«Спортивний туризм»	0	0	4	18	0	0	4	18
6.	«Юні туристи-краєзнавці»	0	0	3	18	0	0	3	18
НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ НАПРЯМ									

7.	«Інформатика та обчислювальна техніка»	2	8	0	0	0	2	8
8.	«Початкове технічне моделювання»	3	12	3	14	0	0	26
9.	«Розвиток математичних здібностей»	3	12	1	6	0	0	18
ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИЙ НАПРЯМ								
10.	«Хореографія»	2	8	0	0	0	2	8
11.	«Чарівний світ бісеру»	1	4	1	5	0	2	9
12.	«Образотворче мистецтво»	2	8	4	21	0	6	29
13.	«Креативна творчість»	5	20	1	6	0	6	26
14.	«Декоративно-ужиткове мистецтво»	3	12	3	14	0	6	26
15.	«Студія моди»	1	4	1	6	0	2	10
ГУМАНІТАРНИЙ НАПРЯМ								
1	«Англійська мова»	3	12	1	6	0	4	18
ОЗДОРОВЧИЙ НАПРЯМ								
1	«Енергія руху»	4	18	0	0	0	4	18
СОЦІАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ НАПРЯМ								
1	«Соціальна успішність»	0	0	3	18	0	3	18
2	«Лідерство – запорука успіху»	0	0	3	18	0	3	18
	РАЗОМ:	29	118	44	236	1	6	360

V. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

5.1. Очікувані результати навчання здобувачів позашкільної освіти ЦПО «Старт» відображаються в навчальних програмах з позашкільної освіти. Навчальні програми з позашкільної освіти конкретизують очікуваний результат навчання як формування компетентностей.

Ключові компетентності вихованця ЦПО	Компоненти ключових компетентностей
Пізнавальні компетентності	оволодіння поняттями та знаннями з різних галузей знань, основ характеристики явищ і процесів суспільного життя, набуття знань морально-психологічних якостей, способів організації змістовного дозвілля.
Творчі компетентності	набуття досвіду власної творчої діяльності з різних галузей знань, розв'язання творчих завдань, здатності

	<p>проявляти творчу ініціативу; розвиток дослідницьких здібностей системного, просторового і логічного мислення, уяви, фантазії, потреби у творчій самореалізації та духовному вдосконаленні.</p>
Практичні компетентності	<p>формування різноманітних техніко-технологічних вмінь і навичок, здатності реалізовувати і захищати свої права, орієнтуватися у соціальних відносинах, встановлювати зв'язки між подіями і явищами, формулювати, висловлювати та доводити власну думку, позицію</p>
Соціальні компетентності	<p>досягнення високого рівня освіченості і вихованості; емоційний, фізичний, інтелектуальний розвиток; формування позитивних особистісних якостей, ціннісного ставлення до себе та інших, вміння працювати в колективі. Розвиток здатності до професійного самовизначення, творчого ставлення. Формування громадянського поведінки, патріотизму.</p>

5.2. Компетентності, здобуті за програмами позашкільної освіти, можуть враховуватися та визнаватися на відповідному рівні освіти.

Термін реалізації освітньої програми закладу – 1 навчальний рік .